

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ ชุด 12 นักษัตร เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย ออกเป็น 5 ส่วน คือ ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปและนำเสนอผลงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากร

1. ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

1.1 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโหราศาสตร์

นายปราโมทย์ ปิตตะพันธ์ หรือหมอไพศาล ขอยพิบูลเวศม์ โหราจารย์อาวสุโส บ้านเลขที่ 259/229 ขอยปรีดิพนมยงค์ 13 (ขอยวิบูลเวศม์) ถนนสุขุมวิท 71 เขตคลองตัน กรุงเทพฯ

1.2 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดุริยางคศิลป์ไทย

นายสมาน น้อยนิตย์ บริษัทโอเชียนมีเดีย จำกัด

นายปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายฐิระพล น้อยนิตย์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

นางสาวทัศนีย์ ขุนทอง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

นางประคอง ชลาบุภาพ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. ผู้วิจัยศึกษาเพลงระบำสัตว์ต่างๆ และสังเกตพฤติกรรมของสัตว์ประจำ 12 นักษัตร ได้แก่ หนู วัว เสือ กระต่าย พญานาค งู ม้า แพะ ลิง ไก่ สุนัข และหมู จากเอกสารทางวิชาการ ตำรา งานวิจัย บทความ วารสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องดนตรี คอมพิวเตอร์ แบบสอบถาม กล้องบันทึกภาพนิ่ง กล้องบันทึกภาพเคลื่อนไหว แถบบันทึกภาพ เครื่องบันทึกเสียง และแถบบันทึกเสียง

3.3 วิธีดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยมีขั้นตอนรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผนงาน

- 1.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
- 1.3 กำหนดวันสัมภาษณ์
- 1.4 ประพันธ์บทร้องและทำนองเพลง
- 1.5 กำหนดการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาและรายงานความก้าวหน้า
- 1.6 ตรวจสอบผลงานการประพันธ์
- 1.7 แสดงผลงาน
- 1.8 สอบวิทยานิพนธ์
- 1.9 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการระดับนานาชาติ
- 1.10 จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโหราศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดุริยางคศิลป์ไทย

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

จากการทบทวนวรรณกรรมด้านเอกสารทางวิชาการ ตำรา งานวิจัย บทความวารสาร ซีดีเพลง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลเอกสาร

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา งานวิจัย บทความวารสาร ซีดีเพลง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับตำนาน 12 นักฆัตร คำทำนายดวงชะตาชีวิตของมนุษย์ในแต่ละปีนักฆัตร พฤติกรรมของสัตว์ในแต่ละปีนักฆัตร การประพันธ์บทร้อง ทำนองเพลง และหลักการปรับวงดนตรีไทย เพื่อนำมาอ้างอิง สนับสนุน และเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ โดยแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

3.1.1 สมาคมโหรแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

3.1.2 ห้องสมุดดนตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดแห่งชาติท่าわสุกรี

3.1.3 ห้องสมุดสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

จังหวัดนครปฐม

3.1.4 ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

3.1.5 ห้องสมุดศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน)

3.1.6 ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.1.7 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.1.8 ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.9 สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.10 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 ข้อมูลจากแถบบันทึกภาพ

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแถบบันทึกภาพที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ประจำปีนักษัตร เพื่อศึกษาพฤติกรรมของสัตว์แต่ละชนิดที่จะนำมาประพันธ์ทำนองเพลง

3.3 ข้อมูลจากแถบบันทึกเสียง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแถบบันทึกเสียงที่เกี่ยวข้องกับเพลงระบำสัตว์ต่างๆ เพื่อศึกษารูปแบบการประพันธ์ทำนองและทำนองเพลง

3.4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องทางด้านโหราศาสตร์ และดุริยางคศิลป์ไทย โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับตำนาน 12 นักษัตร ที่มาของโหราศาสตร์ไทย บทบาทของโหรในสังคมไทย คำทำนายดวงชะตาชีวิตของมนุษย์ในแต่ละปีนักษัตร พฤติกรรมของสัตว์ในแต่ละปีนักษัตร การประพันธ์ทำนอง ทำนองเพลง และหลักการปรับวงดนตรีไทย เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการประพันธ์ทำนอง ทำนองเพลง และการบรรเลงวงดนตรีไทยประยุกต์

4. ขั้นตอนการทดลอง

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทั้งส่วนที่เป็นเอกสาร แถบบันทึกภาพ แถบบันทึกเสียง และบทสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้จัดระบบข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการประพันธ์ทำนองและทำนองเพลง ชุด 12 นักษัตร และข้อมูลการจัดแสดงดนตรีประเภทวงดนตรีไทยประยุกต์ จากนั้นได้ดำเนินการประพันธ์ทำนองและทำนองเพลง โดยมีคณะกรรมการ

ทางด้านดุริยางคศิลป์ไทย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโหราศาสตร์และดุริยางคศิลป์ไทยตรวจสอบความถูกต้องของบทร้องและทำนองเพลง ดังรายนามต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน
2. รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี
3. รองศาสตราจารย์ ดร. บุษกร บิณฑสันต์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรประพิตร เผ่าสวัสดิ์
5. นายปราโมทย์ ปิตตะพันธ์
6. นายสมาน น้อยนิตย์
7. นางสาวทัศนีย์ ขุนทอง
8. นางประคอง ชลาณภาพ
9. นายฐิระพล น้อยนิตย์

การประพันธ์บทร้อง

ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมตำนาน 12 นักษัตริ์ และคำทำนายดวงชะตาชีวิตของมนุษย์ในแต่ละปีนักษัตริ์ตามตำราพรหมชาติฉบับหลวง เพื่อนำข้อมูลมาประพันธ์บทร้อง ซึ่งผู้วิจัยจะประพันธ์บทร้องเป็นโคลง ฉันท์ กาพย์ และกลอน เป็นทั้งบทขับร้อง บทบรรยาย หรืออ่านเป็นทำนองเสนาะ บทร้องจะบรรยายถึงตำนาน 12 นักษัตริ์ และคำทำนายดวงชะตาของมนุษย์ในแต่ละปีนักษัตริ์ เมื่อประพันธ์บทร้องแล้ว ผู้วิจัยจะนำเสนอคณะกรรมการทางด้านดุริยางคศิลป์ไทย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโหราศาสตร์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของบทร้อง

การประพันธ์ทำนองเพลง

ผู้วิจัยศึกษาบทร้องคำทำนายดวงชะตาชีวิตของมนุษย์ในแต่ละปีนักษัตริ์ ตลอดจนพฤติกรรมของสัตว์แต่ละชนิด เพื่อนำข้อมูลมาประพันธ์ทำนองเพลงของแต่ละปีนักษัตริ์ ทำนองเพลงและจังหวะนั้นสามารถถ่ายทอดให้เกิดจินตนาการ โดยอาศัยเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของเครื่องดนตรีไทย การผสมผสานของเครื่องดนตรีนานาชาติ และเทคนิคของการบรรเลง เช่น การเก็บ การกรอ การลักจังหวะ ลูกล้อ ลูกขัด ฯลฯ เพื่อปรุงแต่งอารมณ์เพลงให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของสัตว์แต่ละชนิด เมื่อประพันธ์ทำนองเพลงแล้ว ผู้วิจัยจะนำเสนอคณะกรรมการทางด้านดุริยางคศิลป์ไทย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของทำนองเพลง

การจัดแสดงดนตรีประเภทวงดนตรีไทยประยุกต์

ผู้วิจัยศึกษารูปแบบการจัดการแสดงดนตรีไทยประยุกต์ และนำองค์ความรู้ที่ได้ศึกษาในรายวิชาความคิดสร้างสรรค์ขั้นสูง รายวิชาการบริหารจัดการทางศิลปกรรม ตลอดจนเอกสารที่

เกี่ยวกับการบริหารจัดการแสดง ฯลฯ มาประยุกต์ใช้ในการจัดแสดงดนตรี

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ ชุด 12 นักร้อง โดยประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การประพันธ์บทร้อง การประพันธ์ทำนอง เพลง และรูปแบบการผสมวง

3.5 การสรุปและนำเสนอผลงาน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยบรรยาย การวิเคราะห์แบบพรรณนา นำเสนอผลงานเป็นเอกสารทางวิชาการและแสดงผลงานทางด้าน ดนตรีในรูปแบบของวงดนตรีไทยประยุกต์

